

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

131
4/10/2017

Αθήνα, 4 Οκτωβρίου 2017

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς την κ. Υπουργό
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

**ΘΕΜΑ: «Νομικό πλαίσιο λειτουργίας των Ιδρυμάτων Προστασίας
Ανηλίκων».**

Τα Ιδρύματα Προστασίας Ανηλίκων (στο εξής ΙΠΑ) είναι οι κατεξοχήν φορείς που έχουν την ευθύνη της εξω-οικογενειακής φροντίδας των ανηλίκων. Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των εν λόγω ιδρυμάτων, τις συνθήκες διαβίωσης των ανηλίκων και την ακριβή περιγραφή των καθηκόντων των επαγγελματιών στους χώρους αυτούς είναι θολό. Η φροντίδα των ανηλίκων στη χώρα διέπεται από μια πεπαλαιωμένη φιλοσοφία και βρίσκεται σε διάσταση από την αντίστοιχη πραγματικότητα των περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών. Ενώ στην Ευρώπη η εξω-οικογενειακή φροντίδα ανηλίκων τείνει να λαμβάνει χώρα σε μικρές μονάδες οικογενειακού τύπου και η εισαγωγή σε ίδρυμα είναι η έσχατη λύση, στη χώρα μας η εισαγωγή σε ίδρυμα αποτελεί την πρώτη και σε μεγάλο βαθμό τη μοναδική λύση και η παραμονή των παιδιών σε αυτά είναι συνήθως μακροχρόνια.

Τα ΙΠΑ είναι τριών ειδών: δημόσια, ιδιωτικά και εκκλησιαστικά. Σύμφωνα με καταγραφές που έχουν γίνει από μη επίσημους φορείς (έρευνα από την ΜΚΟ Roots) είναι συνολικά 85, ενώ ο αριθμός των ανηλίκων που στεγάζονται σε αυτά δεν είναι επίσημα καταγεγραμμένος (σύμφωνα με την παραπάνω έρευνα είναι 2885, ενώ ο Συνήγορος του Παιδιού κάνει λόγο για 1000 περίπου παιδιά). Σύμφωνα με το Συνήγορο του Παιδιού η αδειοδότηση, πιστοποίηση και εποπτεία των ιδρυμάτων αυτών (κυρίως των ιδιωτικών και εκκλησιαστικών) είναι τουλάχιστον προβληματική. Η αδειοδότηση των ιδιωτικών και εκκλησιαστικών ΙΠΑ ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995, ενώ στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 οι προϋποθέσεις για την ίδρυση και λειτουργία των ΙΠΑ παραπέμπονται σε έκδοση υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες ποτέ δεν εκδόθηκαν. Η πιστοποίηση των ΙΠΑ ορίζεται με την ΚΥΑ ΓΠ: Π(2)γ/οικ.34029/22-3-12 (ΦΕΚ 1163 Β'/10-04-12), η οποία ορίζει το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) ως αρμόδιο φορέα πιστοποίησης και ελέγχου. Ωστόσο, η πιστοποίηση είναι μια τυπική διαδικασία, καθώς οι επόπτες του ΕΚΚΑ έχουν επισημάνει την απουσία στοιχειωδών ποιοτικών προϋποθέσεων λειτουργίας των ΙΠΑ. Τέλος, η εποπτεία και ο έλεγχος των ΙΠΑ

ορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995, όπου εισάγεται ο θεσμός του Κοινωνικού Συμβούλου, ενώ τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και ο τρόπος άσκησης του έργου του ορίζονται από την ΥΑ Π3β/Φ.32/ ΓΕΝ 31542/2002 (ΦΕΚ Β'577). Σύμφωνα όμως με το Συνήγορο του Παιδιού, παρόλο που υπάρχουν κάποια καλά παραδείγματα εφαρμογής του θεσμού του Κοινωνικού Συμβούλου, συνολικά ο θεσμός δεν εφαρμόζεται με ομοιογένεια και ο ρόλος του είναι γενικά ασαφής.

Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι, η λειτουργία, οι παιδαγωγικές αρχές και πρακτικές που εφαρμόζονται σε κάθε ΙΠΑ όχι μόνο δεν είναι ενιαίες αλλά σε πολλές περιπτώσεις –ιδίως στα εκκλησιαστικά ΙΠΑ- δεν συμβαδίζουν με σύγχρονες παιδαγωγικές αντιλήψεις και κανόνες για την προστασία και τη φροντίδα των ανηλίκων που εφαρμόζονται διεθνώς. Απουσιάζει ένα κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των εργαζομένων αλλά και των εθελοντών σε αυτά τα ιδρύματα, ενώ σε πολλές περιπτώσεις παρουσιάζεται σαφής έλλειψη εξειδικευμένων επιστημόνων ανάμεσα στους εργαζόμενους του ίδιου ιδρύματος.

Όσον αφορά στα παιδιά με ειδικές ανάγκες που στεγάζονται στα ΙΠΑ, σύμφωνα με το Συνήγορο του Παιδιού, παρατηρούνται πολλές ελλείψεις και πολλά από τα δικαιώματα των παιδιών αυτών παραβιάζονται συστηματικά. Επιπλέον, απουσιάζουν υποδομές και εξειδικευμένο προσωπικό για την αντιμετώπιση εφήβων με ψυχικές διαταραχές και προβλήματα συμπεριφοράς.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι μέχρι τώρα η ελληνική πολιτεία δεν έχει μεριμνήσει για τη συγκεκριμενοποίηση και την αποσαφήνιση όλων των πτυχών που αφορούν στη λειτουργία των ΙΠΑ. Απουσιάζει μια σύγχρονη φιλοσοφία και νομοθεσία για την εξωοικογενειακή φροντίδα των ανηλίκων, η οποία θα αντιμετωπίζει σε ένα ενιαίο πλαίσιο την αναδοχή, την υιοθεσία και τη λειτουργία των ΙΠΑ.

Ερωτάται λοιπόν η κ. Υπουργός:

Δεδομένης της βούλησης της κυβέρνησης για την αποιδρυματοποίηση των ανηλίκων και την προστασία των πιο ευπαθών κοινωνικών ομάδων, σε ποιες ενέργειες σκοπεύει να προβεί το υπουργείο, ώστε να καλυφθεί το νομικό κενό που παρουσιάζει η εξωοικογενειακή φροντίδα των ανηλίκων στη χώρα μας;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Στέφος Γιάννης

Αναγνωστοπούλου Σία

Αντωνίου Χρήστος

Αυλωνίτου Ελένη

Βάκη Φωτεινή

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττας Δημήτρης

Βράντζα Παναγιώτα

Γεννιά Γεωργία

Γκαρά Αναστασία

Δημητριάδης Μίμης

Δουζίνας Κώστας

Ηγουμενίδης Νίκος

Θελερίτη Μαρία

Θραψανιώτης Μανώλης

Καββαδία Αννέτα

Καΐσας Γιώργος

Καρακώστα Εύη

Καρασαρλίδου Φρόσω

Κασιμάτη Νίνα

Καστόρης Αστέρης

Κατσαβριά-Σιωροπούλου Χρυσούλα

Καφαντάρη Χαρά

Κοζομπόλη Παναγιώτα

Κωνσταντινέας Πέτρος

Λάππας Σπύρος

Μανιός Νίκος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μηταφίδης Τριαντάφυλλος

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Μιχελής Θανάσης

Μουμουλίδης Θέμης

Μουσταφά Μουσταφά

Μπαλλής Συμεών

Μπάρκας Κώστας

Ντζιμάνης Γιώργος

Ξυδάκης Νίκος

Πάντζας Γιώργος

Παπαδόπουλος Νίκος

Παπαδόπουλος Σάκης

Παπαδόπουλος Χριστόφορος

Παρασκευόπουλος Νίκος

Παραστατίδης Θεόδωρος

Παυλίδης Κώστας

Ρίζος Δημήτρης

Ριζούλης Ανδρέας

Σαρακιώτης Γιάννης

Σιμορέλης Χρήστος

Σκούφα Ελισσάβητ – Μπέτυ

Σταμπουλή Αφροδίτη

Τελιγορίδου Ολυμπία

Τζαμακλής Χάρης

Τζούφη Μερόπη

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Τριανταφύλλου Μαρία

Τσίρκας Βασίλης

Τσόγκας Γιώργος

Ψυχογιός Γιώργος